

„brevis respondeo, nunquam me hæreticis peper-
„cisse; sed omni egisse studio, ut hostes Ecclesiæ, mei
„quoque hostes fierent.

Pergunt itaque ad visitandum consolandum-
que Hieronymum, dum in labore esset, idem-
tidem Catholici seniores. Ad beatum quoque Au-
gustinum Episcopum secum quidem animo in Eccle-
sia Catholica cooperantem, corpore autem in
Africa scribentem, sic inter cætera scripsit: No-
stra habuimus tempora, & cucurrimus quantum
potuimus: nunc te corrente & longa spatia tran-
mittente, nobis debetur otium. Igitur Hierony-
mus, quam Christo Deo adolescens voverat, hanc
perfectam eidem jam corpore senex obtulit vitam
suam, castam, placibilem, unicam in eremo pœni-

tentiam Bethleemicam. Libris præterea suis per
sex & quinquaginta annos sine ullo otio apud Be-
thleemicos, totum implevit orbem, spiritali ope-
re irreprehensibiliter consummatis, octavo & octo-
gesimo ætatis suæ anno in Domino requievit. Be-
thleem eum alma tenet, iterum venturo Domino
offerendum. Dormivit autem Beatus Hieronymus
anno imperii THEODOSII junioris XII. Om-
nes autem anni vitæ ejus sic colliguntur. Ordina-
tus est Romæ Presbyter annorum viginti novem,
annis tribus vixit apud Bethleem, in proposito suo
annis quinquaginta & mensibus sex. Omne vitæ suæ
tempus implevit annis LXXXVIIII. & mensibus
sex. Dormivit in Domino pridie Kalendas
Octobris.

Explicit vita sancti Hieronymi Presbyteri & Confessoris.

VARIANTES LECTIONES

Vite superioris, ex quinque codicibus manuscriptis vetustissimis, uno Corbeiensis, alio
Narbonensis Ecclesiæ, tertio Monasterii Sylvæ Majoris prope Burdegalam,
quarto Luxoviensis, quinto Sancti-Gallenſi.

EDITUS LIBER

ex duobus MSS.
Lux. & San-Gal.

INCIPIT VITA SANCTI HIERONYMI
PRESBYTERI.

HIERONYMUS noster.... quod à Go-
this everſum.
Postquam verò omne studium mundanarum lit-
terarum est adeptus.

Consuetudine lautioris cibi.
Dum me ita antiquus.
Inter verbera (nam cædi me jusserat.)
Dejerare cæpi.
In hæc sacramenti verba dimissus revertor ad
superos, mirantibus cunctis.
Ut vana somnia.
Testis est tribunal. Judicium teste quod timui.

Livientes me habuisse.
Incredulis fidem facerent.
Verum enim verò hunc ego felicem dixerim.

Quia pravorum hominum persecutionibus paca-
tum fore existimo.
Ubi ita proficere studuit, ut sanctarum Scriptu-
rarum studiis erudiretur. Supplex &c.

Clausum persequi deserint. Ad deserta deinde
loca.

Ut volasse eum magis quam isse crederes.

Quia amaritudine repletus eram. Horrebant fac-
co membra deformia. Squalida cutis.

Mens desideris æstuabat: in frigido corpore &
ante hominem suum jam carne præmortua sola.

MSS. TRES

Corbei. Narbon. Burdeg.
Narb. Cod. In Nat. S. Hieron. Presb.

INCIPIT VITA SANCTI HIERONYMI
PRESBYTERI ORTHODOXI.

HIERONYMUS noster... Codex Syl-
maj. sive Burdeg. A Gothis nunc everſum.
Narb. Omnem mundanorum studiorum littera-
turam est adeptus. Corbei. Omnem peritiam mun-
danarum studiis litterarum est adeptus.

Narb. Satietaute lautioris cibi.
Burd. Dum me itaque antiquus.
Narb. Inter verbera quibus cædi me jusserat.
Narb. Deum jurare cæpi.
Burd. Inter hæc sacramenti verba dimissus rever-
tor à superis, mirantibus cunctis.
Narb. & Burd. Aut vana somnia.
Corb. Testis est tribunal. Judicium testis quod
timui.

3. MSS. Livientes me habuisse.
Narb. Incredulis fidem facerem.
Burd. Verè enim virum hunc ego esse felicem
dixerim.

MSS. 3. Qui pravorum hominum persecutioni-
bus paratum fore existimo.
Burd. Ubi ita proficere studuit & profecit, ut
mira scientia donaretur. qui ut sanctarum Scriptu-
rarum studiis plenè erudiretur, supplex &c.

Idem. Clausum persequi deserit: ab adventu
Salvatoris usque ad nostram ætatem. Ad deserta
inde loca.

Narb. Ut volasse eum magis crederes quam
measse. Burd. measse. Corb. remeasse.

Burd. Quia amaritudine repletus eram. Horrebant
membra sacco deformia. Squalida cutis.

Idem. Mens desideris æstuabat in frigido cor-
pore. Et ante hominem suum jam præmortua,
sola &c.

EDITUS.

MSS. TRES.

Inedia subigebam.
A Domino rediret imperante tranquillitas.
Quadriennio itaque dedicata pœnitentiæ exa-
cto, ad Bethleem.
Adhuc sub tugurio.
Ad occidentem conspicit.
Et ultro pollicitus es, furtivis noctium operibus
aliquas si velim posse dictare.
Super mel ori meo. Nam cum idcirco, ut ait.

Nec Epistola brevitem.
Quia plurimæ Epistolæ ejus.
De metris & regionum situ & disputando Philo-
sophis disputans.
Incentiva vitiorum ardoremque ferre non po-
teram.

Quid ibi laboris susceperim.
Testis est conscientia mea quid passus sim,
quam &c.

Non potuisse me nisi quod ante intellexeram in-
terpretari.

Verum adhortante me Hebræo, & illud mihi.
Cæpi rursus esse discipulus Chaldaicus.
Chaldaicum legere & intelligere, quam sonare.
Quæ in Canone continentur.

Et enchiridionem appellavit. Duos libros Salo-
monis explanavit.

Sedecim quoque Prophetarum.
Vel scribere inchoasse reperta differuit, quatuor
& septuaginta.

Suis.... præfationibus prænotatas.
Suam potius imperitiam recognoscere. Tanta
denique.

Funiculo trabem suspensio.
Sancto Spiritui dedicatis.
Ad juris quoque consultos singularem sonan-
temque edidit librum.

Plerumque Eremitarum Patrumque vitas insig-
nium veracissimo eloquio texuit historia.

Ita consolatoris dissertationibus declaravit, ut uni-
cam fore arbitretur.

Hanc perfectam eidem jam corpore senex obtu-
lit vitam suam, castam, placibilem.

Per sex & quinquaginta annos sine ullo otio apud
Bethleemicos, totum replevit orbem, spiritali
opere irreprehensibiliter consummatis.

Omne vitæ suæ tempus implevit annis LXXXVIIII.

Explicit Vita Actusque beati Hieronymi
Presbyteri.

MSS. Inedia subigebam.
Burd. A Domino rediret increpante tranquillitas.
Idem. Quadriennio itaque dedicata pœnitentiæ
exacta, ad Bethleem.

Idem. Adhuc sub tuguriolo.
MSS. Ad occidentem respicit.

Burd. & Nab. Et ultra pollicitus es, ut furti-
vis noctium operibus aliquas si velles posses dictare.

Idem. Super mel & favum ori meo. Nam idcir-
co, ut ait.

Nec Epistola brevitem.
Quia Epistolæ ejus.

MSS. de metris & regionum situ & Philosophis
disputans.

Idem. Incentiva vitiorum ardoremque naturæ
ferre non poteram.

Burd. Quid ibi laboris insumserim.
MSS. Testis est conscientia tam mea qui passus
sum, quam &c.

Burd. Non potuisse me interpretari, nisi quod
intellexeram.

Idem. Verum viro adhortante Ebreo, & illo mihi.
Idem. Cæpi rursus discipulus fieri Chaldaicus.

Chaldaicum legere, quam sonare.
Quæ Canonicè continentur.

Idem Burd. Et enchiridionem appellavit. Duos li-
bros Salomonis explanans.

Sedecim namque Prophetarum.
MSS. Vel scribere repertum differuit solus.
Septuaginta.

Narbon. Suis universis præfationibus prænotatas.
MSS. Suam potius imperitiam recognoscere.

Innumeris præterea libris Apostolorum Prophe-
tarumque constructionibus. Et post pauca. Nunc,
inquit, mysterium operatur iniquitatis; & garrit
unusquisque quod sentit. Ego solus sum qui cuncto-
rum gloria mordear. Tanta denique.

MSS. Funiculo trabe suspensio.
Burd. Sancto Spiritu dedicatis.

Idem. Juris quoque consultus, singularem tonan-
temque edidit librum.

Plerumque heremitarum Patrum vita insignium
veracissimo eloquio contexuit historias.

MSS. Ita consolatoris dissertationibus declaravit;
ut unica fore arbitretur.

Burd. Hanc profecto jam corpore eidem obtulit
vitam suam, cautam, placibilem.

Idem. Per quinquaginta & sex annos, sine ullo
otio apud Bethleem spiritali opere, irreprehensi-
biliter consummatis totum replevit orbem.

Omne vitæ suæ tempus implevit annis octo-
ginta septem.

Explicit vita Sancti Hieronymi Presbyteri
& Confessoris.

ADNOTATIONES.

SUPERIOREM Hieronymi vitam ediderat ante nos è
duobus MSS. codicibus Germanicis D. Joannes Mabillon,
Tomo IV. veterum Analectorum: in eadem ego plura mutavi
ad fidem trium exemplarum manuscriptorum vetustissimo-
rum, quorum etiam, ut vides, varias edidi lectiones. Quisquis
porro fuerit vitæ hujus Auctor, parum exercitatus fuit in histo-
ria & operibus Hieronymianis; nec optandum fuisset eum def-
cendisse ad singularia quedam facta Hieronymi, quia plurimis
scæter erroribus Chronologiæ & Historiæ: sicut quum ait, or-

dinatum fuisse Romæ Presbyterum Hieronymum, annorum
viginti novem. Quod utrumque falsum esse nullus ignorat,
qui res & opera Hieronymi accuratius didicerit. Gennadium
verò hujus opusculi existimat Auctorem D. noster Mabillon;
idque verisimile nobis videtur, tum propter styli rationem,
cum propter silentium in causa Rufini Aquileiensis, cui
Gennadius impensius favebat. Nos de his omnibus in vita
ejusdem sanctissimi Doctoris abundè satis & accuratè di-
ximus.